

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-23>

УДК 332.1

Лакас Вероніка Владиславівна

аспірант,

Луцький національний технічний університет

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1069-0792>**Veronika Lakas**

Lutsk National Technical University

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

THE INFLUENCE OF THE GLOBAL GOALS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT ON THE FORMATION OF THE INSTITUTIONAL SECURITY OF REGIONAL AND NATIONAL POLICY

Анотація. У статті розглядається вплив глобальних цілей сталого розвитку на формування інституційної структури державної та регіональної політики. Відповідно до рівня компетенції, повноважень, функціоналу інструментів Глобальні цілі сталого розвитку можуть бути інтегровані як в національну так і регіональну економічну політику. За проведеними попередньо напрямками оцінки виокремлено інституційні засади імплементації цілей сталого розвитку в національну економічну політику. в основі національної моделі відбудови нашої країни з врахуванням імплементації Глобальних цілей сталого розвитку має бути сформований комплексний механізм інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіонів який включає інклюзивність економічного розвитку, сильні та самодостатні регіони і громади, високий рівень конкурентоспроможності промисловість, який базується на інноваційних засадах та виготовленні продукції з високою доданою вартістю, екологізацією усіх процесів, раціонального використання ресурсів та активізацією розвитку альтернативної енергетики.

Ключові слова: сталий розвиток, інвестиції, інституції, інституційне забезпечення, регіональна політика, Глобальні цілі сталого розвитку.

Summary. The article examines the impact of global goals of sustainable development on the formation of the institutional structure of state and regional policy. According to the level of competence, powers, and functionality of the tools, the Global Sustainable Development Goals can be integrated into both national and regional economic policies. Strategic analysis of sustainable development institutions at the level of the state and regions in Ukraine should include an assessment of existing strategies, determination of their direction, goals, objectives, as well as identification of institutions responsible for their implementation and monitoring; study of the structure and functioning of institutions responsible for the implementation of sustainable development strategies; determining the strengths and weaknesses of institutions, their capabilities and limitations for the implementation of sustainable development tasks. The main purpose of strategic analysis is to determine the key courses of action to achieve the goals of sustainable development, which may include the development of new policies, programs and projects, reforming existing institutions, changing legislation, as well as monitoring and evaluating the implementation of sustainable development strategies, which allows timely identification of problems and implementation adjusting the strategy of sustainable development of regions in accordance with needs and conditions. For the realization of the set goals, regardless of the level of their implementation, it is important to attract financial resources, in particular, the formation of investment projects. The result of the work on the formation and implementation of investment projects based on the concept of sustainable development will be the consideration of ecological, social and economic factors for the balanced development of the regions, restoration of their potential in the post-war period. According to the previously conducted assessment areas, the institutional foundations of the implementation of the goals of sustainable development into the national economic policy have been identified. based on the national model of the reconstruction of our country, taking into account the implementation of the Global Sustainable Development Goals, a comprehensive mechanism for investment support for the sustainable development of regions should be formed, which includes the inclusiveness of economic development, strong and self-sufficient regions and communities, a high level of competitiveness of industry, which is based on innovative principles and production of products with high added value, greening of all processes, rational use of resources and activation of the development of alternative energy.

Keywords: sustainable development, investments, institutions, institutional support, regional policy, Global Sustainable Development Goals.

Постановка проблеми. Глобальні цілі сталого розвитку відіграють ключову роль у формуванні інституційного забезпечення інвестиційної регіональної та національної політики. Ці цілі визначають найважливіші напрямки розвитку, які включають в себе економічний, соціальний та екологічний аспекти. Кожна країна, яка позиціонує себе як інноваційний осередок, що дбає за економічний розвиток в контексті мінімізації впливу на навколишнє середовище, намагається виявити кращі практики та інноваційні підходи, які вже застосовуються, та використовувати їх у власній інвестиційній політиці на регіональному та національному рівнях. Актуалізація досліджень даної проблематики спричинена також і тим, що цілі визначають пріоритетні напрямки, такі як боротьба з бідністю, забезпечення якісної освіти та охорони здоров'я, захист довкілля, а інвестиційна політика повинна спрямовуватися на ці сфери, щоб досягти цілей сталого розвитку та забезпечити стале економічне зростання.

Важливо також зазначити, що інституційне забезпечення інвестиційної політики повинно стимулювати розвиток інфраструктури, залучення іноземних інвестицій, сприяти розвитку малого та середнього бізнесу, а також забезпечувати прозорість та стабільність правової системи.

Розглядаючи цю проблему, важливо з'ясувати, які механізми вживаються для адаптації та впровадження глобальних цілей на різних рівнях управління, включаючи створення відповідних інституційних структур, розробку політик та стратегій, а також проаналізувати виклики і можливості, які виникають у зв'язку з впровадженням глобальних цілей сталого розвитку на різних рівнях управління та визначити стратегії для їх подолання і досягнення успіху в цьому процесі.

Отже, дослідження впливу глобальних цілей сталого розвитку на формування інституційного забезпечення інвестиційної регіональної та національної політики є актуальним та важливим для розвитку сучасних економік.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням впливу принципів сталого розвитку на формування інвестиційної регіональної та національної політики присвячено праці достатньо великої кількості вітчизняних науковців, зокрема Алексєєв І., Вахович І., Вихор М., Гринчук Ю., Коваль Н., Лютак О., Мазур А., Стороженко О.В. та ін. Проте питання інституційного забезпечення цих процесів не висвітлені повною мірою.

Метою статті є дослідження інституційного забезпечення реалізації цілей сталого розвитку в контексті забезпечення ефективної інвестиційної регіональної та національної політики економічного зростання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вплив глобальних цілей сталого розвитку на фор-

мування інституційного забезпечення інвестиційної регіональної та національної політики визначається декількома факторами, серед яких ключову роль займають потреби регіонального розвитку. Регіональна нерівність та відсутність рівномірного розвитку є важливими проблемами багатьох країн, а дослідження впливу глобальних цілей на формування інституційного забезпечення інвестиційної політики дозволяє розробляти ефективні заходи для підтримки розвитку менш розвинутих регіонів та забезпечення їх інтеграції в загальнодержавні стратегії. Окрім того в основі успішного залучення інвестицій в економіку лежить ефективна та стабільна інвестиційної політики, що дозволяє виявити пріоритетні напрями для інвесторів, які сприяють досягненню не лише економічних, а й соціальних та екологічних цілей.

На нашу думку, стратегічний аналіз інституцій сталого розвитку на рівні держави та регіонів в Україні повинен включати оцінку наявних стратегій, визначення їх спрямованості, цілей, завдань, а також ідентифікацію інституцій, що відповідають за їх впровадження та моніторинг; вивчення структури та функціонування інституцій, які відповідають за реалізацію стратегій сталого розвитку; визначенні сильних та слабких сторін інституцій, їхніх можливостей та обмежень для виконання завдань сталого розвитку. Основною метою стратегічного аналізу є визначення ключових напрямків дій для досягнення цілей сталого розвитку, що може включати розробку нових політик, програм та проектів, реформування існуючих інституцій, зміну законодавства, а також моніторинг та оцінку виконання стратегій сталого розвитку, що дозволяє вчасно виявляти проблеми та здійснювати коригування стратегування сталого розвитку регіонів відповідно до потреб та умов.

Ці риси стратегічного аналізу інституцій сталого розвитку допомагають державі та регіонам в Україні ефективно координувати та спрямовувати зусилля на досягнення цілей сталого розвитку, забезпечуючи більш ефективне та стійке економічне та соціальне зростання.

Як зазначає Катан Л.І.: «Фінансове забезпечення окремих сфер економічної діяльності, зокрема аграрної, здійснюють державні та недержавні інститути, які функціонують у сфері фінансових відносин і за допомогою організаційного, інформаційного, нормативно правового складників, ринкових і держаних механізмів формують необхідні умови розвитку цих сфер» [4].

Враховуючи національний рівень імplementації цілей сталого розвитку визначальним є організаційне забезпечення, яке представлено такими інституціями як державні установи, агентства, комітети та інші організаційні одиниці, які відповідають за виконання конкретних завдань та функцій. Ще одним інституційним аспектом є

бюджетні ресурси, призначені для реалізації політик або програм, а також механізми контролю за їхнім використанням. Цілком логічним є твердження про недостатній рівень бюджетного фінансування та відповідні заходи спрямовані на інвестиційне забезпечення сталого розвитку України та регіонів зокрема у поствоєнний період, саме тому окремим напрямом досліджень виступає оцінка диверсифікації джерел та методів інвестиційного забезпечення.

Що стосується інституції, які забезпечують сталий розвиток на державному рівні, то ключовими з них виступають Міністерства та урядові відомства, які відповідають за розробку і виконання стратегій та політик сталого розвитку в різних секторах економіки та суспільства; національні агентства та комітети, що можуть бути створені для спеціалізованого нагляду за конкретними аспектами сталого розвитку, такими як енергетика, транспорт, водні ресурси; державні фонди і фонди розвитку, які надають фінансову підтримку проектам сталого розвитку, а також координують програми підтримки, грантів та кредитів для сталого розвитку; навчальні та дослідницькі установи, зокрема заклади вищої освіти і наукові інститути, що займаються дослідженнями та розробками стратегій сталого розвитку, а також підготовкою кадрів у цій сфері; регуляторні органи, які встановлюють стандарти та норми для захисту довкілля, підтримують енергоефективність та інші заходи, що сприяють сталому розвитку; міжнародні організації з якими Уряд може співпрацювати (ООН, Європейський Союз, Світовий Банк та інші) для отримання фінансової та технічної підтримки в галузі сталого розвитку.

Інституційні засади імплементації визначаються контекстом кожного конкретного випадку і можуть варіюватися в залежності від типу політики, характеру проблеми та характеристик системи управління. Їх правильне врахування та організація є важливою умовою успішної реалізації будь-яких стратегій чи програм, зокрема сталого економічного розвитку. Як зазначає Алексеев І. [1] та ін., перехід України до моделі сталого економічного розвитку передбачає комплекс обґрунтованих та обґрунтованих управлінських рішень щодо побудови національної екологічної стратегії. Важливим є переорієнтація країни з сировинної бази на інноваційну економіку та відмова від її пасивної позиції, коли викиди парникових газів скорочуються не через заходи щодо їх скорочення, а через впровадження новітніх технологій, екстенсивний тип виробництва, інновації, які підтримуються державою за рахунок фінансових, організаційних, податкових інструментів. Також важливим питанням є створення ефективного механізму фінансування реалізації сталого економічного розвитку, який базувався б на принци-

пах прозорості та адресності. Відповідно тільки така політика та уникнення помилок, допущених у попередні періоди, може сприяти ефективному економічному та природному відтворенню країни та налагодженню співпраці з міжнародним співтовариством.

Варто зазначити, що відбувається конвергенція функцій державного та регіонального рівня для забезпечення ефективності прийнятих рішень. Зокрема, Ю. С. Гринчук зазначає, що «головна роль у реалізації регіональної політики належить уряду, який, з одного боку, бере участь у її формуванні, здійснюючи нормотворчу діяльність, а з іншого – втілює її безпосередньо або за допомогою підпорядкованих органів виконавчої влади» [3].

Отже, врахування екологічного фактору у забезпеченні сталого розвитку в сучасних умовах базується на основі раціонального використання ресурсів, альтернативній енергетиці, а у післявоєнний період окрім цього, визначатиметься ліквідацією наслідків мінування, обстрілів, екологічних злочинів, що були вчинені російською федерацією.

На регіональному рівні в контексті територіальної реформи територіальні громади отримали в розпорядження частину функцій та інструментарію для реалізації збалансованої політики, яка повинна формулювати та обґрунтовувати інвестиційні потреби в контексті реалізації принципів сталого розвитку. Такими інституціями можуть бути різні організації, структури та ініціативи, спрямовані на вирішення проблем сталості розвитку на певній території (рис. 1).

Окрім того варто зазначити, що ознаками сталого розвитку регіонів чи територіальних громад має стати конкурентоспроможність, стабільність, збалансованість між економічним зростанням з врахуванням екологічних та соціальних факторів.

Для реалізації поставлених цілей незалежно від рівня їх імплементації важливим є залучення фінансових ресурсів, зокрема формування інвестиційних проектів. Результатом роботи формування та реалізації інвестиційних проектів на основі концепції сталого розвитку стане врахування екологічного, соціального та економічних чинників для збалансованого розвитку регіонів відновлення їх потенціалу у післявоєнному періоді.

Принципи сталого розвитку регіонів базуються на ідеї забезпечення збалансованого соціального, економічного та екологічного розвитку, який задовольняє потреби поточного покоління, не шкодячи можливостям майбутніх поколінь. Основні принципи сталого розвитку регіонів включають (рис. 2).

Використання цих принципів у розробці та реалізації стратегій країни чи регіонів зокрема допомагає створити умови для економічного розвитку, соціальної справедливості та екологічної

Рисунок 1 – Інституції забезпечення сталого розвитку на регіональному рівні та рівні територіальних громад

Джерело: сформовано автором

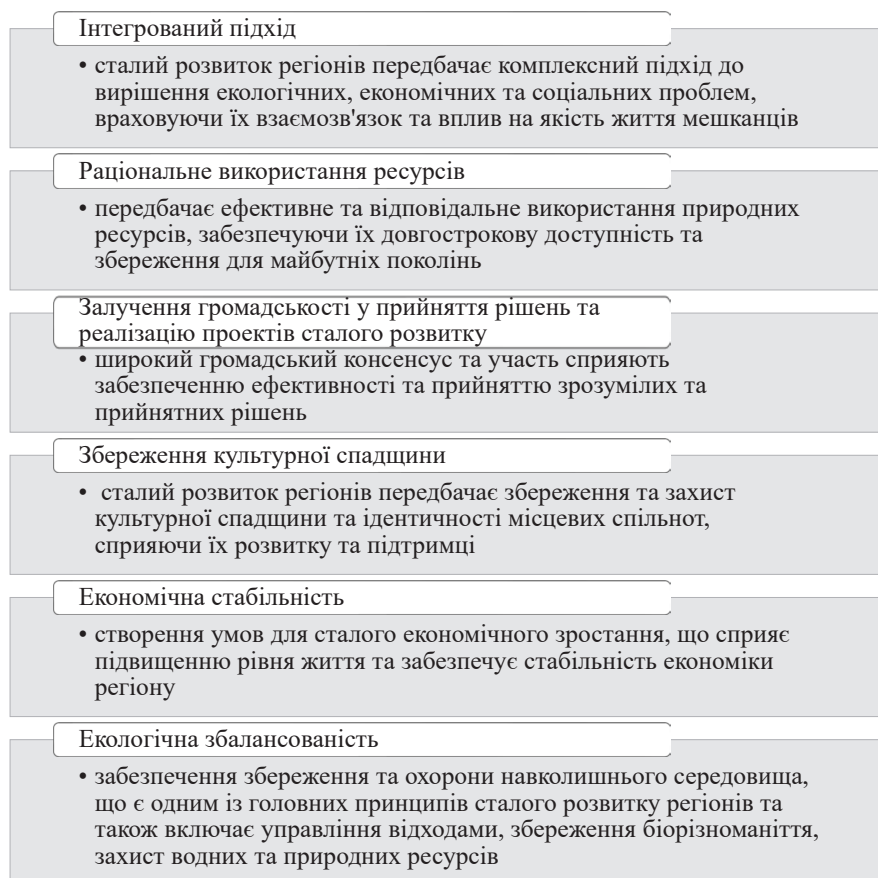

Рисунок 2 – Принципи сталого розвитку регіонів

Джерело: сформовано автором

збалансованості, що сприяє стабільному та прогресивному розвитку регіонів.

Окремо слід зазначити, що регіональна економічна політика та цілі сталого розвитку можуть бути тісно пов'язані між собою, оскільки регіони відіграють важливу роль у впровадженні стратегій сталого розвитку на місцевому рівні. Зокрема регіональні органи влади та керівники територіальних громад можуть розвивати та підтримувати промисловість і підприємництво, спрямовані на використання екологічно чистих технологій та зелених інновацій. Регіональні політики можуть спрямовуватися на забезпечення рівномірного розподілу економічного розвитку між різними районами та секторами економіки з урахуванням екологічних та соціальних аспектів. Органи місцевої влади можуть сприяти енергоефективності та збільшенню використання відновлюваних джерел енергії в економіці регіону, що сприятиме зменшенню викидів парникових газів та забезпечить сталість енергопостачання. Окрім того у їх повноваженнях також знаходиться розробка та втілення програм для збереження природних ресурсів, таких як ліси, водні ресурси та біорізноманіття, що є важливими для сталого розвитку. Регіональна економічна політика однозначно повинна сприяти розвитку зелених секторів економіки, таких як відновлювана енергетика, екологічний туризм та екоінновації, що сприятиме створенню нових робочих місць і забезпечить економічний розвиток. Територіальні громади можуть інвестувати у створення сталої інфраструктури, такої як ефективна система транспорту, цифрові технології для підтримки розвитку «розумних міст» та інші проекти, які сприяють сталому розвитку. Відповідно ці цілі та напрями, повинні бути включені до регіональної економічної політики для досягнення сталого розвитку у поствоєнний період розвитку України.

Акцентуючи увагу на інституційних засадах сталого розвитку в регіональній економічній політиці у післявоєнній відбудові України, варто зазначити, що ключовими передумовами стануть такі напрями:

- створення ефективної системи управління на регіональному рівні;
- стимулювання інвестицій в регіональний розвиток;
- розвиток інфраструктури;
- розвиток людських ресурсів;
- підтримка малих та середніх підприємств;
- сприяння сталому використанню природних ресурсів.

Коментуючи ключові з них ми можемо зазначити, що створення сприятливого інвестиційного клімату в регіонах, сприятиме розвитку бізнесу, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня життя населення.

Індикатори, що входять до 9-ї цілі сталого розвитку, визначаються інноваційними діяльностями суб'єктів господарювання. Однак у багатьох нормативних документах, а також документах стратегічного характеру, інноваційна діяльність суб'єктів господарювання не розглядається в контексті основи для забезпечення сталого розвитку України. Принципи сталого розвитку щодо промисловості, інновацій та інфраструктури в основному вказуються як вектори розвитку інноваційної діяльності, що призводить до низького рівня обґрунтованості та роздробленості сталого розвитку в Україні [6].

Важливою складовою є розвиток інституцій, які будуть відповідати за регіональний розвиток, зокрема це можуть бути органи місцевого самоврядування, регіональні урядові відомства, комітети та агенції, які спеціалізуються на економічному розвитку. Забезпечення доступності до якісної та ефективної інфраструктури є ключовим чинником для сталого розвитку регіонів, оскільки включає в себе розвиток транспортної, енергетичної, комунікаційної та інших видів інфраструктури. Інвестування в освіту, охорону здоров'я та розвиток кадрів є важливими аспектами для сталого розвитку. Малі та середні підприємства, зазвичай є основою економіки регіонів, саме тому важливо створити сприятливі умови для їхнього розвитку, включаючи доступ до кредитів, підтримку бізнесу та інновацій. З позиції сталого розвитку екологічна складова лежить в основі усіх процесів, тому розвиток інструментів та політики, які сприяють ефективному та сталому використанню природних ресурсів у регіонах, включаючи охорону довкілля та збереження біорізноманіття є важливим чинником для забезпечення сталого економічного зростання та підвищення якості життя мешканців регіонів в Україні.

Щодо залучення фінансових ресурсів, як основи реалізації цілей сталого розвитку та відповідного збалансованого економічного зростання, то відповідно до інституційних засад ми також можемо виокремити державний та регіональний рівень. Їх особливості полягатимуть в обсягах ресурсів задля досягнення Цілей сталого розвитку, механізму їх моніторингу та контролю використання. Інституційне стимулювання на державному рівні ґрунтуватиметься на бюджетних трансферах та інвестиціях, що реалізовуватимуться за бюджетними програмами, зокрема це можуть бути державні замовлення на високоефективні в екологічному та соціальному плані проекти і технології, затвердження переліку пріоритетних наукових досліджень з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі, розвиток високотехно-

логічного, екологічно безпечного та соціально орієнтованого виробництва. Щодо територіальних громад, то після реформи децентралізації є райони, які суттєво наростили фінансові показники і, відповідно, володіють достатнім ресурсом для впровадження цілей сталого розвитку та відповідних стратегій в своїх локаціях. Специфіка регіонального та просторового розміщення може бути використана прикордонними регіонами для реалізації транскордонних ініціатив, зокрема з країнами ЄС, що дасть можливість вирішувати спільні та ідентичні проблеми екологічного та соціального характеру через широкий спектр програм та проєктів, що забезпечують економічний розвиток, покращення інфраструктури, співробітництво у сфері безпеки та захист довкілля за рахунок коштів структурних фондів і грантів.

Як зазначає Миколайчук М.М.: «Стійкість розвитку залежить від забезпечення власними ресурсами та здатності державних управлінців впливати на консолідацію суспільства, використовувати фінансово-економічні важелі регулювання розвитку, своєчасно виявляти загрози та забезпечувати здійснення змін для запобігання або зменшення їх негативних наслідків. Саме регіональна влада за участю науковців та громадськості має формувати плани відродження територій, здійснювати формування інвестиційних програм з забезпеченням обов'язкової їх екологічної оцінки, використовувати різні засоби заохочення інвесторів залучатись до розбудови та запобігати нанесенню шкоди українській економіці» [7]. Тобто, в основі національної моделі відбудови нашої країни з врахуванням імплементації Глобальних цілей сталого розвитку має бути сформований комплексний механізм інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіонів який включає інклюзивність економічного розвитку, сильні та самодостатні регіони і громади, високий рівень конкурентоспроможності промисловість, який базується на інноваційних засадах та виготовленні продукції з високою доданою вартістю, екологізацією усіх процесів, раціонального використання ресурсів та активізацією розвитку альтернативної енергетики.

У ряді досліджень [2; 5; 8] однозначно акцентується увага на забезпеченні енергетичної стійкості промисловості у стратегуванні повоєнної відбудови України. Зокрема пропонується «визначити напрями забезпечення енергетичної безпеки промисловості, додати енергетичний пріоритет поряд із інноваційним, екологічним та соціальним, сприяти залученню коштів міжнародних організацій, інвестицій і кредитних ресурсів іноземних інвесторів для проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт у сфері виробництва енергоносіїв з ВДЕ та альтернативних видів палива». В контексті інституційних засад збалансованого екологічного, економічного та соціального зростання як на рівні держави так і на рівні регіонів і громад ці пріоритети повинні бути враховані як елемент виконання таких Глобальних цілей сталого розвитку як доступна та чиста енергія, промисловість, інновації та інфраструктура, сталий розвиток міст і громад, відповідальне споживання та виробництво.

Висновки. Отже, інституціоналізація діяльності щодо імплементації глобальних цілей сталого розвитку забезпечуватиме державну політику щодо забезпечення сталого розвитку країни в цілому, відповідний інструментарій даватиме можливість для реалізації цих принципів та положень. В результаті нашого дослідження сформовано інституційні засади формування механізму імплементації сталого розвитку регіонів на національному та регіональному рівнях, що передбачають систему взаємовідносин між таким інституціями як громадські організації, територіальні громади, регіональні органи, дослідницькі та освітні інститути, міжрегіональні організації, Міністерства та урядові відомства, національні агентства та комітети, регуляторні органи, міжнародні організації.

Важливим аспектом формування інституційного забезпечення інвестиційної політики є залучення громадськості та розвиток партнерських відносин між державним сектором, бізнесом та громадськістю. Це дозволяє забезпечити відкритий та включний процес розвитку, який враховує потреби всіх зацікавлених сторін.

Список використаних джерел:

1. Алексеев І., Мазур А., Стороженко О. Імплементація цілей сталого розвитку в Україні: засади фінансування. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. № 5(40). Р. 399–409. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v5i40.245191> (дата звернення: 12.01.2024).
2. Вахович І.М., Матрунчик Д.М. Інноваційна трансформація поствоєнної економіки регіонів України: перспективи інтеграції освіти, науки та бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2023. № 2. С. 68–78. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001404765> (дата звернення: 05.02.2024).
3. Гринчук Ю.С., Коваль Н.В., Вихор М.В. Система інституційного забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики в Україні: проблеми та напрями удосконалення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2019/6.pdf (дата звернення: 07.09.2023).
4. Катан Л.І., Васильєва Н.К., Вінченко І.І. Інституційне забезпечення фінансування сталого розвитку аграрної сфери України. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Менеджмент інновацій*. 2016. Том 24. Випуск 7. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/finecon/program_5e4b8b062d80f.pdf (дата звернення: 19.11.2023).

5. Kozyk V., Liutak O., Lisovska L., Mrykhina O. and Novakivskyj I. The Impact Of Economic Entities' Innovative Activity On The Indicators Of Sustainable Development Of Ukraine. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science* 628. 2021. DOI: <https://doi.org/10.1088/1755-1315/628/1/012041> (дата звернення: 19.01.2024).

6. Liutak, O., Baula, O., Tkachuk, A. Simulation of the influence of investment and innovation activities on ensuring the international competitiveness of countries. *Informatyka, Automatyka, Pomiarzy W Gospodarce I Ochronie Środowiska*. 2023. № 13(2). P. 86–92. DOI: <https://doi.org/10.35784/iapgos.3470> (дата звернення: 02.02.2024).

7. Миколайчук М.М., Куспьяк І.С., Лантратов М.С. Особливості забезпечення сталого розвитку регіонів України у післявоєнний період. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 2. URL: https://www.researchgate.net/publication/369920819_Osoblivosti_zabezpecenna_stalogo_rozvitku_regioniv_Ukraini_u_pislavoennij_period_Derzavne_upravlinna_udoskonolenna_ta_rozvitok_2023_No_2 (дата звернення: 25.01.2024).

8. Небрат В. Зарубіжний досвід і національні пріоритети для стратегування повоєнної відбудови України. URL: http://eip.org.ua/docs/EP_23_2_134_uk.pdf (дата звернення: 12.01.2024).

References:

1. Alekseev I., Mazur A., Storozhenko O. (2021) Implementatsiia tsilei staloho rozvytku v Ukraini: zasady finansuvannia [Implementation of sustainable development goals in Ukraine: principles of financing]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, no. 5(40), pp. 399–409. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v5i40.245191> (in Ukrainian)

2. Vakhovich I. M., Matrunchyk D. M. (2023) Innovatsiina transformatsiia postvoiennoi ekonomiky rehioniv Ukrainy: perspektyvy intehratsii osvity, nauky ta biznesu [Innovative transformation of the post-war economy of the regions of Ukraine: prospects for the integration of education, science and business]. *Business Inform*, no. 2, pp. 68–78. Available at: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001404765> (in Ukrainian)

3. Grynychuk Y. S., Koval N. V., Vykhor M. V. (2019) Systema instyutysiinoho zabezpechennia formuvannia ta realizatsii derzhavnoi rehionalnoi polityky v Ukraini: problemy ta napriamy udoskonolennia [The system of institutional support for the formation and implementation of state regional policy in Ukraine: problems and directions for improvement]. *Investments: practice and experience*. no. 7. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2019/6.pdf (in Ukrainian)

4. Katan L. I., Vasylieva N. K., Vinichenko I. I. (2016) Instytutysiine zabezpechennia finansuvannia staloho rozvytku ahrarnoi sfery Ukrainy [Institutional support for financing the sustainable development of the agrarian sphere of Ukraine]. *Bulletin of Dnipropetrovsk University. Series: Management of innovations*, vol. 24, issue 7. Available at: https://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fmecon/program_5e4b8b062d80f.pdf (in Ukrainian)

5. Kozyk V., Liutak O., Lisovska L., Mrykhina O. and Novakivskyj I. (2021) The Impact Of Economic Entities' Innovative Activity On The Indicators Of Sustainable Development Of Ukraine. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science* 628. DOI: <https://doi.org/10.1088/1755-1315/628/1/012041> (in Ukrainian)

6. Liutak, O., Baula, O., & Tkachuk, A. (2023) Simulation of the influence of investment and innovation activities on ensuring the international competitiveness of countries. *Informatyka, Automatyka, Pomiarzy W Gospodarce I Ochronie Środowiska*, no. 13(2), pp. 86–92. DOI: <https://doi.org/10.35784/iapgos.3470> (in Ukrainian)

7. Mykolaichuk M. M., Kusplyak I. S., Lantratov M. S. (2023) Osoblyvosti zabezpechennia staloho rozvytku rehioniv Ukrainy u pislavoiennyi period [Peculiarities of ensuring the sustainable development of the regions of Ukraine in the post-war period. Public administration: improvement and development, 2023, No. 2]. Available at: https://www.researchgate.net/publication/369920819_Osoblivosti_zabezpecenna_stalogo_rozvitku_regioniv_Ukraini_u_pislavoennij_period_Derzavne_upravlinna_udoskonolenna_ta_rozvitok_2023_No_2 (in Ukrainian)

8. Nebrat V. Zarubizhnyi dosvid i natsionalni priorytety dlia stratehuvannia povoiennoi vidbudovy Ukrainy [Foreign experience and national priorities for strategizing the post-war reconstruction of Ukraine]. Available at: http://eip.org.ua/docs/EP_23_2_134_uk.pdf (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 05.04.2024